

TOIMINTAOHJE KORONAEPIDEMIAN AIKANA HENKILÖKOHTAISEN AVUN ASIAKKAILLE Suojautumis- ja hygieniaohjeistus asiakkaille, lähiomaisille ja palvelun toteuttajalle

Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) on antanut 31.3.2020 tarkentavan ohjeistuksen koronavirustartuntoihin varautumisesta asiakkaiden kotiin annettavien palveluiden osalta. Keravan kaupungin sosiaali- ja terveyspalveluiden toimiala noudattaa STM:n ohjeistusta. Asiakkaidemme suojaaminen ja muun hoidon ja huolenpidon jatkuvuuden sekä hyvinvoinnin ja toimintakyvyn turvaaminen ovat osa kotihoidon ja muiden kotiin annettavien palvelujen normaalia toteuttamista, jota jatketaan Keravan kaupungin sosiaali- ja terveyspalveluissa poikkeusoloissakin. Tämä kirje sisältää tärkeää tietoa henkilökohtaisen avun toteuttamiseen koronaepidemian aikana.

Kaikessa kotiin annettavassa palvelussa on koronaepidemian aikana syytä keskittyä välttämättömiin palveluntarpeisiin lähikontaktien ja tartuntariskin minimoimiseksi sekä kiinnittää tehostetusti huomiota mahdollisen koronavirustartunnan havaitsemiseen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Riskiryhmään kuuluvien henkilöiden tulee noudattaa valtakunnallista Terveys- ja hyvinvointilaitoksen (THL) hygieniaohjeistusta, johon tämä ohjeistus perustuu.

Henkilökohtainen apu työnantajamalli

Henkilökohtaisen avun työnantajamallin työnantaja-asiakkaidemme, joilla on useampia avustajia, on syytä suunnitella palvelun toteuttaminen siten, että lähikontaktien määrää vähennetään, jolloin tartuntariski on minimoitu. Teidän on hyvä käyttää mahdollisuuksienne mukaan vain yhtä avustajaa ja mikäli avustajanne sairastuu, niin teillä on tällöin mahdollisesti toinen avustaja käytettävissänne.

Riippumatta siitä, onko teillä yksi vai useampia avustajia käytettävissänne, niin avustajanne sairastuessa suosittelemme, että hyväksytte avustajanne sairausloman seitsemän (7) vuorokauden ajaksi suullisella ilmoituksella. Jos myönnätte edellä kuvatusti sairausloma avustajallenne, niin teidän tulee ilmoittaa se vammaispalveluiden omatyöntekijällemme.

Omainen voi toimia poikkeustilanteessa avustajanne, jos avustajaa ei ole muulla tavoin saatavissa. Teidän tulee ilmoittaa sosiaalityöntekijälle mahdollisimman nopeasti, jos omainen vaihtuu avustajaksenne. Sosiaalityöntekijä tekee tästä päätöksen, jonka jälkeen omaisen kanssa voi tehdä työsopimuksen. Työsopimuksen voi tehdä omaisen kanssa tällä hetkellä enintään 31.5.2020 asti.

Sosiaalityöntekijämme työskentelevät sukunimen alkukirjainten mukaisesti: kirjaimet A-N, sosiaalityöntekijä Eija Viukari p. 040 318 2464 ja kirjaimet M-Ö, sosiaalityöntekijä Teemu Vaalto p. 040 318 2598. Mikäli useampi avustajanne on sairastunut, eikä teillä ole avustajaa käytettävissänne, niin teidän tulee olla yhteydessä vammaispalveluiden ohjaukseen ja neuvontaan p. 040 318 2133, jolloin me järjestämme teille vastaavan palvelun. Korvaavan palvelun järjestämisessä priorisoimme välttämättömät avustamisen tarpeet ja palvelun toteuttaminen suunnitellaan tapauskohtaisesti yksilöllisen palveluntarpeen mukaisesti.

Henkilökohtainen apu palveluntuottajamalli

Ne vammaispalveluiden henkilökohtaisen avun asiakkaamme, joille henkilökohtainen avustaminen on toteutettu palveluntuottajien toimesta, avustuspalvelu jatkuu keskeytyksettä. Suosittelemme kuitenkin, että sovitte palveluntuottajan kanssa välttämättömistä avustustoimenpiteistä ja minimoitte näin lähi-kontaktien määrän ja tartuntariskinne. STM on ohjeistanut, että palveluntuotannossa on pyrittävä siihen, että sama(t) työntekijä(t) hoitavat samoja asiakkaita ja heille on nimettynä omatyöntekijä(t). Mikäli henkilökohtaisen avun palvelunne eivät toteudu aiemmin sovitulla tavalla tai ohjeistuksen mukaisesti pyydämme teitä olemaan yhteydessä vammaispalveluihin p. 040 318 2133, jolloin me järjestämme teille vastaavan palvelun. Korvaavan palvelun järjestämisessä priorisoimme välttämättömät avustamisen tarpeet ja palvelun toteuttaminen suunnitellaan tapauskohtaisesti yksilöllisen palveluntarpeen mukaisesti.

Riskiryhmiin kuuluvat henkilöt – suojautuminen koronatartunnalta

THL:n määrittämiin riskiryhmiin kuuluvien vammaisten henkilöiden henkilökohtaisen avun osalta tulee noudattaa STM:n ohjeistusta suojautumiskäytännöistä. Riskiryhmiin kuuluvien vammaisten henkilöiden henkilökohtaisten avustajien tulee käyttää lähikontaktissa kertakäyttöistä kirurgista suu- ja nenäsuojusta tai pestävää kankaista suojainta, jota saa käyttää vain kerran. Kankaisten suojainten osalta suosittelemme teitä käyttämään riittävän tiivistä puuvillaista huivia tai vaatetta sekä pesemään (vähintään 60°C, mieluummin 90°C) tai hävittämään sen käytön jälkeen.

Tämänhetkisen tiedon perusteella yli 70-vuotiaat henkilöt ovat muita alttiimpia saamaan vakavan koronavirusinfektion.

Vakavan koronavirusinfektion vaaraa voivat lisätä ne perussairaudet, jotka merkittävästi huonontavat keuhkojen tai sydämen toimintaa tai elimistön vastustuskykyä. Näitä ovat esimerkiksi:

- Vaikea-asteinen sydänsairaus
- Huonossa hoitotasapainossa oleva keuhkosairaus
- Diabetes, johon liittyy elinvarioita
- Krooninen maksan tai munuaisen vajaatoiminta
- Vastustuskykyä heikentävä tauti kuten aktiivisessa solunsalpaajahoidossa oleva syöpätauti
- Vastustuskykyä voimakkaasti heikentävä lääkitys (esimerkiksi suuriannoksinen kortisonihoito)

Henkilökohtaisen avun työnantajamallin asiakkaamme ja ostopalveluntuottajat vastaavat henkilökohtaisten avustajiensa työturvallisuudesta ja koronavirusepidemian vaatimista varotoimista. Mikäli toimit avustajasi työnantajana ja kuulut THL:n määrittelemään riskiryhmään ja tarvitset apua kirurgisten suu- ja nenäsuojainten hankintaan, ota yhteyttä vammaispalveluiden ohjaus- ja neuvontapuhelimeen p. 040 318 2133.

Mikäli palveluntuottajalla on kohtuuttomia vaikeuksia tarvittavien suojainten hankinnassa, voivat palveluntuottajat esittää tiedustelunsa Keravan kaupungin johtavalle ylilääkärille, joka koordinoi kaupungin suojaintilannetta.

Poikkeustilanteesta huolimatta kaikkien asiakkaidemme sosiaalipalvelut jatkuvat. Mikäli palveluidenne toteuttaminen kotonanne muuttuu mahdottomaksi ja olette hoitonne vuoksi kotiin annettavien palveluiden varassa, niin olemme yhteistyössä terveystieteiden kanssa varautuneet muutoksiin. Muutostilanteissa teidän tulee olla yhteydessä vammaispalveluihin p. 040 318 2133. Terveystieteiden palveluntarpeet ja muutokset tulee hoitaa terveydenhuollon palveluissa.

Hygieniaohteet kotiin vietävissä palveluissa

1. Avustajasi tulee olla oireeton.
2. Huolehditään käsihygieniasta: kädet tulee pestä vedellä ja saippualla (vähintään 30 sekuntia) ja/tai käyttää alkoholipitoista käsihuuhdetta aina sisälle tullessa ja lähtiessä.
3. Terveiden ja oireettomien riskiryhmään kuuluvien henkilöiden palvelun toteuttamisessa käytetään kertakäyttöistä kirurgista suu-nenäsuojusta tai pestävää kankaista suojainta, esimerkiksi huivia. Kankaista suojainta käytetään vain kerran ja se pestään tai hävitetään heti käytön jälkeen.
4. Hengitystieinfektioon sairastuneen asiakkaan palvelun toteutuksessa on käytettävä kirurgista suu-nenäsuojusta, suojakäsineitä sekä suojatakkaa tai esiliinaa. Kyseisiä suojaruusteita käytetään terveydenhuollon ohjeiden mukaan.
5. Suojaruusteiden saatavuudessa on haasteita. Henkilökohtaisen avun työntajamallin työnantajille suojaruusteiden saatavuus voi olla erityisen hankalaa. Mikäli toimit avustajasi työnantajana ja kuulut THL:n määrittämään riskiryhmään ja/tai sairastut hengitystieinfektioon, ota yhteyttä vammaispalveluihin p. 040 – 318 2133. Saatavuuden turvaamiseksi toimitamme suojaimeja muutaman päivän tarpeisiin henkilöille, joiden suojainten käyttö arvioidaan olevan välttämätöntä.

Apua arkeen poikkeusoloissa - tärkeitä yhteystietoja

- Keravan vammaispalvelut p. 040 318 2133
- Kerava-tuki – Yleinen neuvontapuhelin p. 040 318 3113 klo 8:30 – 16:00
- Diakoniavastaanoton puhelinpäivystys p. 0400 378 138 klo 9:00 – 12:00
- Voimakkaat koronatartuntaan viittaavat oireet: Terveyskeskus p. 09 2949 3456 ma – to klo 8:00 – 15:00 ja pe klo 8:00 – 14:00
- Päivystysapu klo 16:00 jälkeen ja viikonloppuisin p. 116 117, päivystysapuun tulee soittaa ennen virka-ajan ulkopuoliseen päivystykseen hakeutumista
- Kauppa-apua maksuttomasti: Siskot ja Simot välittää vapaaehtoista kauppa- ja apteekkiapua toimisto@siskotsimot.fi p. 044 973 3844 TAI Kierrätyskeskus Kirsikka välittää vapaaehtoista kauppa-apua p. 046 922 5578
- Ateriapalvelu kotiin toimitettuna: Keravan terveyskeskuksen ravintokeskus, ateriatilaukset (12,40€/ateria) p. 09 2949 3230 / 040 318 3230 TAI Lottamuseon Lottakanttiini (Tuusula, Kerava, Järvenpää), lounastilaukset (9,00€/lounas) p. 09 274 1740 klo 9:00 – 11:30 välisenä aikana, tilattujen lounaiden nouto klo 11:00 – 14:00 ja kotiinkuljetukset klo 12:00 alkaen (kotiinkuljetus 5€), Ilmainen kotiinkuljetus yli 70-vuotiaille henkilöille ja maksutapana lasku – ei käteismaksua TAI Pitopalvelu maku ja pala (9,90€/lounas), ilmainen kotiinkuljetus, ateriatilaukset p. 050 584 4868 TAI Foodora.fi -palvelussa on mukana keravalaisia ravintoloita, joista voi tilata ruoka-annoksia kotiin TAI Wolt: www.wolt.com/fi/fin/kerava/ -sovelluksen avulla voit tilata ruoka-annoksia kotiin ravintoloista
- Ateriapalvelu noudettuna: Keravan palvelutalosaatiön toimintakeskus Viertola (7,50€/annos tai 72,00€/10 ruokalippua), ateriatilaukset arkisin klo 8:00 – 14:00 p. 09 2745 5416, nouto-aika klo 11:30 – 12:30 TAI Ravintola New Sherwood p. 050 409 0483 TAI Palveluohjaus- ja kohtaamispaikka Polku jakaa maksutonta lämmintä ruokaa sitä tarvitseville kaupungin puolesta, jako-aika arkisin klo 10:00 – 13:00 Kultasepänkatu 3 TAI Kierrätyskeskus Kirsikka jakaa takapihalla maksutomia lämmitettäviä ruoka-annoksia lapsiperheille kaupungin puolesta, jako-aika arkisin klo 10:00 – 13:00 Aleksis Kiven tie 6
- Kauppapalvelut: Asiakkaat, joilla ei ole internet-yhteyttä käytettävissä, Kalevantori p. 09 274 6060 Kalevankatu 65 TAI Ahjontori p. 09 274 5650 Ratatie 24
- Nettikaupat: Maksulliset toimitukset muun muassa Prisma: www.foodie.fi/blog/post/prisma-kauppakassin-noutopiste-avattu-prisma-keravalle TAI Alepat: www.foodie.fi/alepa TAI K-Citymarket/K.marketit www.k-ruoka.fi